

Lieta C-474/22

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2022. gada 15. jūlijs

Iesniedzējtiesa:

Bundesgerichtshof (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 3. maijs

Atbildētāja un kasācijas sūdzības iesniedzēja:

Laudamotion GmbH

Prasītāja un atbildētāja kasācijas tiesvedībā:

flightright GmbH

BUNDESGERICHTSHOF [FEDERĀLĀ AUGSTĀKĀ TIESA]

LĒMUMS

[..]

lietā

Laudamotion GmbH, [..]

[..] Švehata [*Schwechat*] (Austrija),

atbildētāja un kasācijas sūdzības iesniedzēja,

[..]

pret

Flightright GmbH, [..],

[..] Potsdama,

prasītāja un atbildētāja kasācijas tiesvedībā

[..]

Bundesgerichtshof [Federālās augstākās tiesas] X civillietu palāta pēc 2022. gada 3. maija tiesas sēdes [..]

nolēma:

Apturēt tiesvedību.

Pamatojoties uz LESD 267. pantu, uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV 2004, L 46, 1. lpp.) interpretāciju:

- 1) Vai priekšnosacījums regulas 5., 6. un 7. pantā paredzētajām tiesībām saņemt kompensāciju sakarā ar lidojuma kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām pēc plānotā ielidošanas laika, ir tas, ka pasažieris atbilstoši regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktam ierodas uz reģistrāciju laikā, ko norādījis gaisa pārvadātājs, ceļojuma rīkotājs vai pilnvarots ceļojuma aģents, bet vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika, vai tomēr uz ilgas kavēšanās gadījumu minētajā izpratnē – analogi lidojuma atcelšanas gadījumam – šī prasība neattiecas?
- 2) Ja nav tā, ka uz tiesībām saņemt kompensāciju neattiektos prasība par ierašanos uz reģistrāciju – tikai tādēļ, ka notikusi ilga kavēšanās minētajā izpratnē –, vai šī prasība uz pasažieri tomēr neattiecas tad, ja viņam bija pieejama pietiekami pārlicecinoša informācija par to, ka lidmašīna ielidos ar ilgu kavēšanos minētajā izpratnē?

Pamatojums:

- 1 I. Prasītāja, pamatojoties uz tai cedētām tiesībām, prasa piespriest atbildētājam samaksāt Regulā (EK) Nr. 261/2004 (turpmāk tekstā – “regula” vai “Pasažieru tiesību regula”) paredzēto kompensāciju sakarā ar lidojuma veikšanu ar kavēšanos.
- 2 Cedents veica rezervāciju lidojumam 2018. gada 26. jūnijā no Diseldorfas uz Palmu de Maljorku, kuru atbildētājam bija ieplānots veikt ar ielidošanu plkst. 10.15. Cedents ar šo reisu neizlidoja. Lidojums tika veikts ar 3 stundu un 32 minūšu nokavējumu.
- 3 Prasītāja vērsās tiesā ar prasību par kompensāciju 250 eiro apmērā. Pirmās instances tiesa prasību noraidīja. Apelācijas instances tiesa apmierināja prasītājas

apelācijas sūdzību. Kasācijas sūdzībā, ko pieņēmusi apelācijas instances tiesa, atbildētāja, lūdz atjaunot spēkā pirmās instances tiesas spriedumu.

- 4 II. Apelācijas instances tiesa pauž uzskatu, ka cedents savus prasījumus pret atbildētāju ir iedarbīgi cedējis prasītājam, un atbildētājam kā apkalpojošajam gaisa pārvadātājam esot pienākums maksāt kompensāciju sakarā ar lidojuma kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām.
- 5 Cedents esot veicis lidojuma rezervāciju. Tā ielidošanas laiks esot nokavēts par vairāk nekā trim stundām. Tas, ka cedents ar šo reisu neizlidoja, neesot būtiski, jo, tā kā reisa kavēšanās dēļ viņš nepaspēja uz Lietišķu tikšanos, lidot viņam vairs neesot bijis lietderīgi. Pasažieru tiesību regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētie priekšnosacījumi esot izpildīti. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru ilga kavēšanās ielidošanas ziņā – virs trim stundām – esot pielīdzināma lidojuma atcelšanai. Neesot saprotams, kālab pasažierim, kuram jau pirms došanās ceļā paziņots par kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām, vēl būtu jāierodas lidostā, lai iegūtu tiesības saņemt kompensāciju.
- 6 III. Nolēmums kasācijas tiesvedībā ir atkarīgs no Pasažieru tiesību regulas 3., 5., 6. un 7. panta interpretācijas.
- 7 1. Saskaņā ar regulas 3. panta 1. punktu to piemēro, ja pasažieris izlido no lidostas kādas dalībvalsts teritorijā vai ar Kopienas gaisa pārvadātāja reisu lido uz lidostu Kopienas teritorijā. Regulas [3. panta] 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka, ja vien pasažierim netiek dota vieta citā lidojumā, pasažierim ir jābūt apstiprinātai rezervācijai un viņam laikus – vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika vai laikā, ko norādījis gaisa pārvadātājs – ir jāierodas uz reģistrāciju; pēdējais nosacījums neattiecas uz gadījumu, kad lidojums tiek atcelts atbilstoši 2. panta 1) punktam un 5. pantam.
- 8 Tā kā cedentam gan bija apstiprināta rezervācija, bet viņš neieradās uz reģistrāciju vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika, un tā kā lidojums netika atcelts, bet gan tika veikts, šā strīda gadījumā Pasažieru tiesību regula ir piemērojama vienīgi tad, ja reisa ilga kavēšanās – ar ierašanos galamērķī ar nokavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām, kā tas bija arī šajā gadījumā, piemērojot regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu, ir pielīdzināma atcelšanai.
- 9 a) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru pasažierim ir Pasažieru tiesību regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā – kopsakarā ar 7. panta 1. punktu – paredzētās tiesības saņemt kompensāciju, ja viņš savu galamērķi sasniedz ar vismaz triju stundu zaudējumu (skat. EST spriedumus, 2009. gada 19. novembris, *Sturgeon*, C-402/07 un C-432/07, [..] 61. un 69. punkts –; spriedumu, 2012. gada 23. oktobris, *Nelson*, C-581/10 un C-629/10, [..] 37. punkts, un visjaunāko: EST, rīkojums, 2020. gada 12. novembris, *KLM*, C-367/20, [..] 27. punkts). Šo regulas interpretāciju Tiesa it īpaši ir pamatojusi ar vienlīdzīgas attieksmes principu, saskaņā ar kuru līdzīgas situācijas netiek risinātas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiek risinātas vienādi, ja vien šāda

attieksme nav objektīvi attaisnojama. Attiecībā uz regulā paredzētajām tiesībām saņemt kompensāciju pasažieri reisos ar tik ilgu nokavēšanos un pasažieri, kuru lidojums ir atcelts, atrodas salīdzināmā situācijā, jo viņi sastopas ar līdzīgām neērtībām, proti, trīs vai vairāk stundu laika zudumu salīdzinājumā ar viņu lidojuma sākotnējo plānošanu (EST, spriedums, 2012. gada 23. oktobris, *Nelson*, [..] 48. un nākamie punkti; 59. un nākamais punkts).

- 10 b) Arguments par labu tam, lai ilgu kavēšanos galamērķī Tiesas judikatūras izpratnē pielīdzinātu lidojuma atcelšanai regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, varētu būt tas, ka neērtības, ar kurām pasažieris saskaras abās situācijās, ir līdzīgas, no kā varētu izsecināt, ka arī ilgas kavēšanās gadījumā Tiesas judikatūras izpratnē tiesības saņemt kompensāciju nevar būt atkarīgas no tā, vai pasažieris uz reģistrāciju ierodas vismaz 45 minūtes pirms izlidošanas laika.
- 11 Tomēr abas situācijas ir arī ievērojami atšķirīgas. Lidojuma atcelšanas gadījumā jau ir zināms, ka plānotais lidojums netiks veikts, un tādēļ jau uzreiz nav sagaidāms, ka pasažieri nolūkā īstenot savas tiesības saņemt kompensāciju atbilstoši 5. un 7. pantam ieradīsies uz tāda lidojuma reģistrāciju, kas vairs netiks veikts; situācija var būt atšķirīga, ja pirms lidojuma veikšanas gan ir sagaidāma kavēšanās, tomēr vismaz 45 minūtes pirms izlidošanas laika vēl nav pietiekamas informācijas par to, ka lidojums tiks veikts ar nokavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām.
- 12 c) Turklāt šāda pielīdzināšana varētu būt pretrunā Tiesas rīkojumam, saskaņā ar kuru regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka pasažieriem, kuru lidojums kavējas trīs stundas vai ilgāk [pēc ielidošanas] un kuriem ir apstiprināta rezervācija šim lidojumam, nevar atteikt izmaksāt kompensāciju saskaņā ar regulu, pamatojoties tikai uz to, ka, iesniedzot kompensācijas prasību, viņi nav pierādījuši, ka bija ieradušies uz minētā lidojuma reģistrāciju, tostarp uzrādot iekāpšanas karti, ja vien nav pierādīts, ka šie pasažieri nav pārvadāti ar attiecīgo kavēto lidojumu (EST, rīkojums, 2019. gada 24. oktobris, *easyJet*, C-756/18, [..] 33. un nākamais punkts).
- 13 Šis rīkojums varētu būt balstīts uz Tiesas atziņu, ka priekšnosacījums tam, lai pamatoti īstenotu tiesības saņemt Pasažieru tiesību regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto kompensāciju sakarā ar ilgu kavēšanos, ir tas, ka pasažierim, kurš nav pārvadāts ar kavēto lidojumu, jebkurā gadījumā bija jāierodas uz reģistrāciju, ko viņš var apliecināt, uzrādot iekāpšanas karti vai kādu citu pierādījumu.
- 14 2. Tomēr, piemērojot Regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu, ilgs kavējums galamērķī Tiesas judikatūras izpratnē vienīgi tad varētu būt pielīdzināms lidojuma atcelšanai, ja papildus tam, ka lidojums ir kavējies vismaz trīs stundas pēc ielidošanas laika, ir pastāvējuši apstākļi, kas arī citādā ziņā ir pielīdzināmi lidojuma atcelšanai.

- 15 Uz pasažieri, kura lidojums tika atcelts, neattiecas prasība ierasties uz reģistrāciju norādītajā laikā, bet vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika, jo pēc paziņojuma par lidojuma atcelšanu ir kļuvis skaidrs, ka lidojums vairs netiks veikts, un tādēļ arī reģistrācija uz to vairs nevar notikt.
- 16 Līdzīga situācija varētu rasties, ja, piemēram, pasažierim vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika ir pieejama pietiekami pārlicinoša informācija par to, ka lidojums galamērķi vēl var sasniegt tikai ar kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām. Tas tādēļ, ka, ņemot vērā šos apstākļus, ir pietiekami noteikti konstatējams, ka lidojums galamērķi var sasniegt tikai ar ilgu nokavēšanos, un tādējādi pasažieris ir nonācis situācijā, kas ir līdzīga lidojuma atcelšanai.
- 17 Turpretī salīdzināmība ar lidojuma atcelšanu varētu trūkt, ja par nokavēšanos nav ticis paziņots vai ja par izlidošanas nokavēšanos gan ir paziņots, tomēr, piemēram, vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika nav pieejama pietiekami pārlicinoša informācija par to, ka lidojums galamērķi vēl var sasniegt tikai ar kavēšanos, kas ir ilgāka par trim stundām. Tā kā šādos apstākļos nav sagaidāma lidojuma ilga kavēšanās, kas būtu līdzīga atcelšanai, varētu būt attaisnojami tiesību saņemt kompensāciju sakarā ar ilgu kavēšanos īstenošanu atzīt par pamatotu vienīgi tad, ja pasažieris arī faktiski ir ieradies uz reģistrāciju norādītajā laikā, bet vismaz 45 minūtes pirms norādītā izlidošanas laika un ja lidojums ir kavējies vismaz trīs stundas pēc ielidošanas laika.
- 18 Šāda regulas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratne būtu saderīga ar *Bundesgerichtshof* spriedumu, saskaņā ar kuru pasažierim, kurš viena lidojuma kavēšanās dēļ nokavēja otru tajā pašā rezervācijā norādīto savienoto reisu un neizlidoja ar citu aizstājošu reisu, kas viņam bija piedāvāts nokavētā lidojuma vietā, par kuru jau sākotnēji bija konstatējams, ka pasažieris savu galamērķi sasniegtu vismaz trīs stundas vēlāk par plānoto ielidošanas laiku, bet tā vietā aizlidoja atpakaļ uz izlidošanas lidostu, ir tiesības saņemt kompensāciju sakarā ar būtisku kavēšanos, it īpaši tādēļ, ka pasažieris jebkurā gadījumā bija ieradies uz pirmā lidojuma reģistrāciju (skat. BGH, spriedums, 2013. gada 13. novembris, [...] 8. un nākamais punkts).
- 19 IV. Tādēļ, pamatojoties uz LESD 267. panta 3. punktu, rezolutīvajā daļā formulētie jautājumi ir jāuzdod Tiesai, lai tā sniegtu prejudiciālu nolēmumu.
- 20 Šie juridiskie aspekti Tiesas judikatūrā līdz šim vēl nav precizēti. Tiesas 2019. gada 24. oktobra rīkojums (C-756/18, [...] *easyJet*) attiecas uz citiem jautājumiem, un situācija, kad pasažieris, iespējams, ar aizkavējušos lidojumu nemaz netiek pārvadāts, ir aplūkota tikai otršķirīgi.
- 21 Prejudiciāla nolēmuma nepieciešamība nav apšaubāma arī tādēļ, ka Tiesai jau ir iesniegts lūgums sniegt prejudiciālo nolēmumu lietā C-517/21, kurā ir uzdoti līdzīgi jautājumi. Pirmkārt, nav tā, ka minētajā lūgumā uzdotie jautājumi būtu pilnīgi identiski jautājumiem, kas ir uzdodami šajā lietā. Otrkārt, attiecībā uz Tiesai jau iesniegto lūgumu nav iespējams pārlicinoši prognozēt, kā šis process

Tiesā noritēs un vai šajā ziņā faktiski tiks sniegtas atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, vai drīzāk, piemēram, pušu procesuālo darbību rezultātā tiesvedība tiks priekšlaicīgi izbeigta.

[..]

DARBA VERSIJA